

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

§. 1. An pro hoc cambio liceat lucrari?.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

triplex est permutatio. Prima, rei cum re, ut, si dem vinum pro frumento; & hæc dicitur absolute permutatio. Secunda, pecunie cum re, ut, si aurum pro vino; & hæc dicitur emptio, & venditio. Tertia, pecunie cum pecunia, ut, si dem auream pecuniam pro argentea, vel etiam pecuniam præsentem hic, pro alibi existente, & hæc permutatio vocatur cambium.

2. Hinc vides, recte docere Aristotelem l. c. & S. Th. 2. 2. q. 78. art. 1. & cap. 14. de Regim. Principum, Pecuniam, alium usum esse primum, atque hunc esse, ut sit aliarum rerum pretium. Alium, esse secundarium, minusque principalem, cumque esse, ut possit permutari, emi, vendi, commodari; Cujus posterioris usus ratio est manifesta, quia aurum, & argentum non relinquunt naturam suam, suamque æstimabilitatem materiam ex eo, quod per consensionem gentium sint in pretium aliarum rerum instituta.

3. Quæres: In quo genere contractuum est numerandum cambium?

Respondeo: Aliqui volunt referri ad contractum permutacionis; permutatur enim pecunia, v.g. Aurea cum argentea, vel pecunia præsens cum absente: Aliqui ad contractum innominatum, do, ut des: Aliqui ad contractum emptiois, & venditionis; Emitur enim una pecunia pretio alterius: Aliqui ad contractum locationis, & conductionis, nam Mercator, v.g. locat alteri industriam, & operam suam, quâ transfert pecuniam ex uno loco in alium, vel quâ conquirat pecuniam, scilicet argenteam, ut possit dare pro aurea, &c. Omnes hi profecto loquuntur suo modo probabiliter. Sed nihilominus, semper debere servari æqualitatem inter datum, & acceptum.

CAPVT II.

Quotuplex sit Cambium Reale?

1. Reale dico; nam siccum, cum contineat meram usuram, non est à nobis explicandum, sed expellendum: Siccum autem appellatur, & est illud, quod fingitur esse reale, cum non sit; fingitur enim commutari pecunia cum alia, sed verè non commutatur: Sicut fingitur aliquando fieri solutio in alio loco, cum tamen fiat in loco, ubi datur: Et merito appellatur siccum, quasi sterile, & carens humore, quia non habet justum titulum, unde lucrum afferendum sit, Ita Mol. d. 368. num. 6. Less. l. 2. c. 23. n. 5.

2. Porro Cambii Reales tres invenio Classes. Prima, continet Cambia minuta, id est, quando mutatur pecunia major cum minori; pulchra cum deformi; nova cum veteri; vetita cum legitima; usualis in hac Provincia, cum usuali in alia Provincia, & hoc vocant aliqui ex Valentia 1. 3. in 2. d. 5. q. 23. p. 1. purum, seu simplex Cambium, seu etiam manuale, quia de manu ad manum fit, idque in eodem loco regulariter.

3. Secunda Classis continet Cambia per litteras, quæ vocantur etiam Cambia localia, id est, quando præsens pecunia commutatur cum absente. Quod Cambii genus, cum fiat per litteras communiter, à literis nomen accipit.

4. Tertia Classis ad Cambia per litteras addit unam quandam circumstantiam peculiarem, id est, quod solet fieri ejus solutio in quibusdam Nundinis, nam propterea vocatur Cambium ad Nundinas. Vocatur item aliquando Cambium cum Recursa, & Cambium cum Recambio, id, quod paulò post explicabitur latius.

5. Hinc, ne in vocibus hæreat, nota ex Lupo comment. 3. de usur. §. 3. num. 49. illum, à quo petitur Cambium, appellari Campforem, Numularium, Argentarium, Mensarium, Bancarium, Trapezitam, & Collybistam (Collybus enim significat propriè illud detrimentum, quod Numularius patitur ex permutacione

pecunie, ob quod meretur compensacionem, ut etiam Collectarius à colligendis impostis, ut apparet lege quâvisquam, §. Si certum petatur. Qui Cambium accipit, accipitque pecuniam, & sic lucrum alteri ex Cambio accepto dat, dicitur Camplarius, sumptuosus, quando ab aliis similibus, in quibus, qui, & g. accipit, dicitur Donatarius, qui mutuum, Mutuarius, discurremus.

CAPVT III.

De Cambio Minuto.

§. I. An pro hac Cambio liceat lucrari?

1. Pro Cambio minuto licet posse moderatum lucrum acquiri à publico Numulario, jam dictum communis est nunc opinio Covar. de cella. Num. 1. n. 4. Less. l. 2. c. 23. n. 7. Mol. d. 399.

Ratio est in promptu, quia in illo jussu aditum unde quis exigere possit ejusmodi lucrum, non habet Delugo disp. 28. de Inst. a num. 8. & ut tenent, modo sæpius erit mox in similibus à nobis repetendis, qui capibunt, seu qui cambiis dandis operam suam coguntur facere expensas, pericula subeunt, laborant in conquirendis, asportandis, congerendis, conservandis pecuniis varii generis: tenentur etiam numerum, & dictas pecunias permutare, quando sunt Ministerii publici ad hoc deputati, alia item mercimoniæ detinent officinam conducunt, Republicæ servant, in locum aliquando pecuniam non asportant, unde furtiva fieri valeret, &c. Ex quibus omnibus, vel singulis fieri ex officio ipso cambiendi, aliquod moderatum lucrum accipere, æquum sit.

2. Moderatum autem erit id, quod sine usu lucro loco receptum est (sine fallacia tamen, & sine vi) si Principe est constitutum: Sive (si, nec usus, nec Principis adit taxa) id, quod à prudenti viro, considerans omnibus prædictis circumstantiis, præsertim utilitatem, vel paucitatem perentium, vel donantium ad Cambium judicatum fuerit. Ita Tol. lib. 5. c. 51. o. Terrib. in summa, 2. p. c. 105. n. 2.

PRIMA DIFFICULTAS.

§. II. An privatis lucrari ex Cambio minuto liceat?

1. Dico, licere, teste Lessio loc. cit. d. 2. num. 1. l. 1. Minutis publicis, ut modo vidimus, verum etiam hominibus privatis aliquid moderatum, & exiguum lucrari, multo magis, quando in permutacione se aliquo commodo quis, vel emolumento privatur. Quare, si tibi dem pecuniam pretiosam, pulchram, splendidam, magnam, antiquam, ratam, tradideris mihi minutam, deformem, æream, possis aliquod moderatum recipere. Sicut, si tibi dem pecuniam aptam ad deaurandum Calicem, tu vero des mihi auream, sed non ita aptam, possis aliquid lucrum habere. Ita Sylvest. de usur. §. 1. quia illa aptior est pretio æstimabilis. Moderatum autem dico illud, quod vel iudicio prudentis, vel usu ipso, vel aliqua lege constitutum sit.

2. Quid, si prohibitum alicubi sit, ne privatis hæc minuta Cambia exerceant?

Respondeo: Licet aliqui doceant, tunc res perit mortaliter, si lucrum accipiant, & ad restitutionem tenentur: tamen probabilius est, nec teneri ad restitutionem, nec peccare mortaliter: Non teneri ad restitutionem, nam, ut docet Molina disp. 399. Lessius loc. cit. num. 17. non potest assignari, eamnam restituere tenentur; non enim tenentur restituere illis, cum quibus permutant, quia non plus ab eis receperunt, quam eis